
CERKVENI DOKUMENTI - NOVA SERIJA 15

Papež Benedikt XVI.
PASTIRSKO PISMO IRSKIM KATOLIČANOM

Papež Benedikt XVI.

**PASTIRSKO PISMO
IRSKIM
KATOLIČANOM**



**ZALOŽBA
DRUŽINA**

**Ljubljana
2010**

CERKVENI DOKUMENTI – NOVA SERIJA 15

Papež Benedikt XVI.
PASTIRSKO PISMO IRSKIM KATOLIČANOM

Izvirnik:
LETTERA PASTORALE DEL SANTO PADRE
BENEDETTO XVI AI CATTOLICI DI IRLANDA

©: Libreria Editrice Vaticana, Vaticano 2010

©: Družina d. o. o.

Glavni urednik,
spremnna beseda: Rafko Valenčič
Izdaja: prva
Prevod: Pavel Peter Bratina
Jezikovni pregled: Marija Bratina
Grafična priprava: Pavle Rot, Družina d. o. o.
Izdala: Družina d. o. o.
Odgovarja: Tone Rode
Tisk: Tiskano v Sloveniji
Naklada: 1500 izvodov
Ljubljana, aprila 2010



Več informacij o knjigah
založbe Družina dobite na
www.druzina.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

272-732.2-284
272(417)(093.2)

BENEDICTUS XVI, papež

Pastirsko pismo irskim katoličnom / papež Benedikt XVI. ;
[prevod Pavel Peter Bratina ; spremlna beseda Rafko Valenčič]. -
Ljubljana : Družina, 2010. - (Cerkveni dokumenti. Nova serija ; 15)

Prevod dela: Lettera pastorale del santo padre

ISBN 978-961-222-794-4

250647808

Papež Benedikt XVI.

PASTIRSKO PISMO IRSKIM KATOLIČANOM

1. Dragi bratje in sestre Cerkve na Irskem! Zelo sem zaskrbljen, ko vam v vlogi pastirja vesoljne Cerkve pišem to pismo. Kakor vas so tudi mene globoko vznemirile novice o zlorabah nemočnih otrok in mladoletnih, ki so jih ranili člani irske Cerkve, zlasti duhovniki in redovniki. S številnimi izmed vas lahko delim le tesnobo in občutek izdaje, ki ste ju doživljali, ko ste izvedeli za ta grešna in zločinska dejanja in za to, kako so se z njimi soočile irske cerkvene oblasti.

Kakor vam je znano, sem v zadnjem času povabil irske škofe na srečanje v Rim, da bi mi poročali, kako so se s temi vprašanji spopadli v preteklosti, in razkrili odločitve, ki so jih sprejeli kot odgovor na te težke razmere. Z nekaterimi prelati rimske kurije sem poslušal, kar so mi imeli povedati kot posamezniki in vsi skupaj, ko so predstavljali presojo zagrešenih napak in ukrepov, ki so jih sprejeli, ter popis veljavnih načrtov in pravilnikov. Naše razmišljanje je bilo odkrito in ustvarjalno. Zaupam, da bodo zato škofje laže in hitreje popravili pretekle krivice in se spopadli s številnimi vprašanji, povezanimi z zlorabo mladoletnikov, kakor to zahtevata pravičnost in evangeljski nauk.

2. Ko sem premišljeval o teži te krivde in o pogosto neustreznih odgovorih cerkvenih oblasti v vaši deželi, sem se odločil, da vam napišem

to pastoralno pismo, vam z njim izrazim svojo bližino in predlagam pot zdravljenja, prenove in poravnave.

Vprašanje zlorabe mladoletnih, kakor so poudarili številni v vaši deželi, ni nekaj posebnega ne na Irskem ne v Cerkvi. Vendar je pred vami naloga, da se soočite z vprašanji zlorab, ugotovljenih znotraj irske katoliške skupnosti, in da to naredite pogumno in odločno. Nikar ne mislite, da se bodo te težke razmere rešile na hitro. Bilo je nekaj primernih korakov, a še veliko več jih je treba narediti. Potrebni sta vztrajnost in molitev, z veliko zaupanja v zdravilno moč božje milosti.

Hkrati pa moram izraziti svoje prepričanje, da mora Cerkev na Irskem, če se želi znebiti te boleče rane, najprej pred Gospodom in pred drugimi priznati velike grehe, ki jih je zagrešila zoper ne-močne otroke. Takšna zavest, ki jo spremlja iskrena bolečina zaradi škode, povzročene žrtvam in njihovim družinam, mora voditi k prizadevanju, osredinjenemu na zagotavljanje zaščite otrok pred podobnimi zločini v prihodnosti.

Ko se soočate s temi izzivi, vas prosim, da se spomnite skale, »iz katere ste izklesani« (Iz 51,1). Premišlujte o velikodušnih, pogosto junaških darovih, ki so jih pretekli rodovi Ircev in Irk prispevali za Cerkev in vse človeštvo, in dovolite, da to prispeva k poštenemu samospraševanju in prepričljivemu programu cerkvene in osebne prenove. Molim, da bi Cerkev na Irskem po priprošnji svojih številnih svetnikov in očiščena v kesanju, premagala sedanjo stisko in spet postala prepričljiva pričevalka resnice in dobrote vsemogočnega Boga, ki ju je očitno razodel po svojem Sinu Jezusu Kristusu.

3. Irski katoličani so se v preteklosti izkazali z izjemno močjo dobrega v domovini in zunaj nje. Keltski menihi, na primer sv. Kolumban, so širili

evangelij po Zahodni Evropi in polagali temelje srednjeveške meniške kulture. Vzori svetosti, ljubezni in presežne modrosti, ki so izhajali iz krščanske vere, so se izrazili v zidanju cerkva in samostanov in pri ustanavljanju šol, knjižnic in bolnišnic, ki so krepile duhovno istovetnost Evrope. Irski misijonarji so črpali moč in navdih iz trdne vere, močnega vodstva in poštenega nramnega vedenja Cerkve v domovini.

Od 16. stoletja dalje so šli irski katoličani skozi dolgo obdobje preganjanja, med katerim so se borili za ohranitev živega plamena vere v nevarnih in zapletenih razmerah. Sv. Oliver Plunkett, nadškof in mučenec iz Armagha, je najslovitejši zgled vrste pogumnih sinov in hčera Irske, ki so bili pripravljene darovati lastno življenje za zvestobo evangeliju. Po katoliški osamosvojitvi je Cerkev znova svobodno rasla. Družine in številni posamezniki, ki so ohranili vero v času preizkušnje, so postali iskra za veliko prenovo irskega katolištva v 18. stoletju. Cerkev je skrbela za šolanje zlasti revnih; to je bil velik prispevek za irsko družbo. Dosežek novih katoliških šol je bila rast duhovnih poklicev: rodovi duhovnikov, redovnic in redovnikov misijonarjev so zapustili domovino, da so služili po vseh celinah, zlasti pa v deželah z angleškim jezikom. Bili so vredni občudovanja ne le zaradi števila, temveč tudi zaradi močne in vztrajne pastoralne gorečnosti. Številne škofije, zlasti v Afriki, Ameriki in Avstraliji, so uživale pomoč irskih duhovnikov in redovnikov; ti so oznanjali evangelij in ustanavljali župnije, šole in vseučilišča, klinike in bolnišnice, ki so služile bodisi katoličanom bodisi družbi na splošno in bile pri tem posebej pozorne do revežev.

V skoraj vseh irskih družinah so imeli koga – sina ali hčer, strica ali teto – ki je daroval svoje življenje Cerkvi. Irske družine po pravici močno

cenijo svoje drage, ki so darovali življenje Kristusu, tako da so delili dar vere z drugimi in jo udejanjali v ljubeči službi Bogu in bližnjemu.

4. V zadnjih desetletjih pa se je morala Cerkev v vaši deželi spopadati z novimi in težkimi verskimi izzivi, ki so izvirali iz naglih preobrazbe in sekularizacije irske družbe. Prišlo je do zelo hitrih družbenih sprememb, ki so pogosto neugodno vplivale na tradicionalno sprejemanje katoliškega nauka in vrednot. Prejemanje zakramentov in pobožnosti, ki podpirajo vero in ji omogočajo rast – na primer redna spoved, vsakdanja molitev in letne duhovne vaje – vse to je uplahnilo. V tem obdobju je bilo tudi za duhovnike in redovnike usodno, da so se prilagajali mišljenju in presojanju zemeljskih stvarnosti brez zadostne povezave z evangelijem. Prenova, ki jo je predlagal drugi vatikanski cerkveni zbor, je bila včasih narobe razumljena, in je bilo zaradi globokih družbenih sprememb, do katerih je prihajalo, v resnici vse prej kot lahko najti najboljši način za njeno izvajanje. Zlasti je bila velika želja, porojena sicer iz dobrega namena, vendar napačna, da bi se izognili kazenskemu ukrepanju v primerih, ko je šlo za nepravilnosti, navedene v kanonskem pravu. V tem splošnem ozračju skušajmo razumeti osupljivo vprašanje spolne zlorabe otrok, ki je v veliki meri prispevalo k pešanju vere in izgubi spoštovanja do Cerkve in njenega nauka.

Le s skrbnim pregledom številnih dejavnikov, ki so povzročili sedanjo krizo, se lahko posvetimo jasnemu spoznavanju njenih vzrokov in poiščemo učinkovita zdravila. Seveda lahko med dejavniki, ki so prispevali svoje, naštejemo: neustrezne postopke pri izbiri kandidatov, primernih za duhovniško in redovniško službo; nezadostno človeško, нравno, umsko in duhovno vzgojo v semeniščih

in noviciatih; družbeno ozračje, ki je naklonjeno duhovščini in drugim predstavnikom oblasti ter neustrezno skrbi za dobro ime Cerkve in za preprečevanje sramote, h kateri so prispevali z napačno uporabo veljavnih cerkvenih kazni in z neustreznim varstvom dostojanstva sleherne človeške osebe. Da bi se soočili s temi dejavniki, ki so imeli tako tragične posledice za življenje žrtev in njihovih družin, je treba ukrepati zelo hitro, saj so tako hudo zatemnili evangeljsko luč, da se kaj takšnega ni zgodilo niti v stoletjih preganjanja.

5. Vse od svoje izvolitve na Petrov sedež sem se ob različnih priložnostih srečeval z žrtvami spolnih zlorab in na to sem pripravljen tudi v prihodnje. Zadrževal sem se z njimi, poslušal njihove zgodbe, spoznaval njihovo trpljenje, molil z njimi in zanje. V želji, da bi se bolje seznanil s to zadevo, sem že prej v svojem pontifikatu, med obiskom *ad limina* leta 2006, prosil irske škofe, naj »ugotovijo resnico o tem, kaj se je dogajalo v preteklosti, sprejmejo potrebne ukrepe, da se v prihodnje preprečijo ponovitve takšnih dejanj; zagotovijo, da bodo v polni meri spoštovana načela pravičnosti, predvsem pa, da bodo žrtve in vsi tisti, ki so jih prizadela izprijena hudodelstva, deležni zdravljenja« (*Govor irskim škofom*, 28. oktobra 2006).

S tem pismom želim spodbuditi vse vas, božje ljudstvo na Irskem, da premišlujete o ranah, povzročenih Kristusovemu telesu: o včasih bolečih zdravilih, ki so potrebna, da jih povijemo in ozdravimo, ter o potrebni enotnosti, ljubezni in medsebojni pomoči med dolgim postopkom novega začetka in cerkvene preнове. Zato se na vas obračam z besedami, ki mi prihajajo iz srca, in želim nagovoriti vsakega izmed vas posebej in vse skupaj kot brate in sestre v Gospodu.

6. Žrtvam zlorab in njihovim družinam

Hudo ste trpeli in to resnično obžalujem. Vem, da nič ne more izbrisati zla, ki ste ga prestali. Izdano je bilo vaše zaupanje, vaše dostojanstvo pa je bilo oskrunjeno. Številni izmed vas ste izkusili, kako vas ni nihče poslušal, če ste bili dovolj pogumni, da ste pripovedovali o tem, kar se vam je zgodilo. Tisti, ki ste trpeli zlorabe v vzgojnih zavodih, ste morali dojeti, da svojemu trpljenju ne morete ubežati. Razumem, da vam je težko odpuščati ali se spraviti s Cerkvijo. V njenem imenu vam odkrito povem, da me je sram in da nas vse peče vest. Hkrati vas prosim, da ne izgubite upanja. V občestvu Cerkve srečujemo Jezusa Kristusa, njega, ki je sam žrtev krivice in greha. Kakor vi tudi on še vedno nosi rane svojega nezasluženga trpljenja. Kristus razume, kako globoka je vaša bolečina in kako vpliva na vaše življenje in vaše odnose do drugih, tudi do Cerkve. Vem, da je po tem, kar se je zgodilo, nekaterim med vami težko celo stopiti v cerkev. Vendar so prav Kristusove rane, spremenjene po njegovem odrešilnem trpljenju, orodje milosti, ki je strlo moč zla, mi pa se prerajamo za življenje in upanje. Trdno verujem v zdravilno moč njegove žrtvene ljubezni – tudi v najtemnejših in v najbolj brezupnih razmerah –, moč, ki prinaša osvoboditev in obljubo novega začetka.

Na vas se obračam kot pastir, ki ga skrbi blaginja vseh božjih otrok, in vas ponižno prosim, da premislite o tem, kar sem vam povedal. Prosim vas, da se približate Kristusu in sodelujete z življenjem Cerkve – očiščene s pokoro in prenovljene s pastoralno ljubeznijo – da boste tako mogli spet odkriti neskončno Kristusovo ljubezen do vsakega izmed vas. Zaupam, da boste tako sposobni doseči spravo, globoko notranje ozdravljenje in mir.

7. Duhovnikom in redovnikom, ki so zlorabljali otroke

Izdali ste zaupanje nedolžnih mladostnikov in njihovih staršev. Za to morate odgovarjati pred vsemogočnim Bogom, pa tudi pred pristojnimi sodišči. Izgubili ste spoštovanje irskega ljudstva in pahnili v sramoto svoje sobrate. Tisti izmed vas, ki ste duhovniki, ste prelomili svetost zakramenta mašniškega posvečenja, po katerem je Kristus navzoč v nas in naših dejanjih. Poleg neizmerne škode, ki ste jo povzročili žrtvam, je bila velika škoda storjena tudi Cerkvi ter javnemu ugledu duhovništva in redovnega življenja.

Spodbujam vas, da si izprašate vest, prevzamete odgovornost za storjene grehe in se jih ponižno pokesate. Iskreno kesanje odpira vrata božjega odpuščanja in milosti resničnega poboljšanja. Ko molite in se pokorite za tiste, ki ste jih prizadeli, se jim poskušajte osebno opravičiti za svoja dejanja. Kristusova odrešilna žrtev lahko odpusti tudi največje grehe in obrne v dobro celo najstrašnejše zlo. Božja pravičnost pa hkrati zahteva, da odgovarjamo za svoja dejanja in ničesar ne prikriavamo. Odkrito priznajte svojo krivdo, podvrzite se roki pravice, vendar ne obupujte nad božjim usmiljenjem.

8. Staršem

Globoko ste bili pretreseni ob spoznanju strašnih stvari, ki so se dogajale v okolju, ki bi moralo biti za vse najvarnejše. V današnjem svetu ni lahko ustvariti domačega ognjišča in vzgajati otroke. Zaslužijo si, da bi rasli v varnem okolju, ljubljene in zaželeni, z močnim občutkom svoje istovetnosti in svoje vrednosti. Pravico imajo do vzgoje v pristnih нравnih vrednotah, zakoreninjenih v dostojanstvu

človeške osebe, navdihnjeni z resnico naše katoliške vere in poučeni v načinih obnašanja in dejanj, ki jih bodo privedli do zdravega samospoštovanja in dolgotrajne sreče. Ta plemenita in zahtevna naloga je v prvi vrsti zaupana vam, staršem. Spodbujam vas, da s svoje strani zagotovite najboljšo možno skrb otrokom bodisi doma bodisi v družbi na splošno, Cerkev pa bo s svoje strani še naprej uveljavljala ukrepe, ki jih je sprejela v zadnjih letih za zavarovanje mladih v župnijskih in vzgojnih zavodih. Bodite prepričani, da sem z vami, ko izpolnujete svojo plemenito odgovornost, in da vam v podporo zagotavljam svojo molitev.

9. Irskim otrokom in mladostnikom

Na vas se obračam s posebno spodbudo. Vaša izkušnja s Cerkvijo se zelo razlikuje od tiste, ki jo imajo vaši starši in stari starši. Svet se je od tedaj, ko so bili oni v vaših letih, zelo spremenil. Kljub temu so vsi, vsak v svojem rodu, poklicani, da prepotujejo isto življenjsko pot, pa naj so okoliščine kakršnekoli. Vsi smo pretreseni zaradi grehov in polomij nekaterih članov Cerkve, zlasti onih, ki so bili posebej izbrani, da bi vas vodili in vam služili. Vendar prav v Cerkvi najdete Jezusa Kristusa, ki je isti včeraj, danes in jutri (prim. Heb 13,8). On vas ima rad in se je za vas daroval na križu. Z njim vzpostavljajte osebni odnos v občestvu z njegovo Cerkvijo, saj ne bo nikoli izdal vašega zaupanja! Le on lahko poteši vaša najgloblja pričakovanja in vašemu življenju daje najpolnejši pomen, ko vas usmerja v službo drugim. Svoje oči upirajte v Jezusa in njegovo dobroto, v svojem srcu ohranjajte plamen vere. Z vašimi katoliškimi brati na Irskem si želim, da bi bili zvesti učenci našega Boga in bi s svojim navdušenjem in idealizmom prispevali k nujni obnovi in prenovi naše ljubljene Cerkve.

10. Irskim duhovnikom in redovnikom

Zaradi posledic grehov naših bratov, ki so zlorabili sveto poslanstvo ali se niso primerno in odgovorno soočili z obtožbami o zlorabah, trpimo vsi. Zaradi hudih žalitev in ogorčenja, ki so jih povzročile med laiki, pa tudi med vami in vašimi redovnimi skupnostmi, se številni počutite osebno malodušne in tudi osamljene. Poleg tega se zavedam, da ste v očeh nekaterih krivi zaradi (poklicne) bližine s storilci, in gledajo na vas, kakor bi bili na neki način odgovorni za zločine drugih. V tem času trpljenja vas spodbujam k posvetitvi duhovniškega in redovniškega življenja in apostolata ter vas vabim, da utrdite vero v Kristusa, ljubezen do Cerkve in zaupanje v obljubo odrešenja, odpuščanja in notranje preнове po evangeliju. Tako boste vsem pokazali, da se tam, kjer je veliko greha, še bolj pomnoži milost (prim. Rim 5,20).

Vem, da so številni izmed vas razočarani, zbegani in besni zaradi tega, kako so se s temi vprašanji spopadli nekateri vaši predstojniki. Kljub temu je bistveno, da tesno sodelujete z njimi in se potrudite, da bodo ukrepi, ki jih je treba sprejeti v odgovor na krizo, resnično evangeljski, pravični in učinkoviti. Predvsem pa vas spodbujam, da postajate vedno bolj predani možje in žene molitve, da pogumno stopate po poti spreobrnjenja, očiščevanja in sprave. Tako bo po vašem pričevanju Cerkev na Irskem pridobila novo življenje in življenjsko silo ter se bo po vašem življenju razodela Gospodova odrešilna moč.

11. Sobratom v škofovstvu

Ni mogoče zanikati, da so nekateri izmed vas in vaših predhodnikov včasih hudo pomanjkljivo uveljavljali predpise cerkvenega prava, ki so, kar

zadeva zločinske zlorabe otrok, v veljavi že zelo dolgo. Očitne napake so se dogajale pri obravnavanju obtožb. Razumem, kako je bilo težko dojeti razsežnost in zapletenost vprašanja, pridobiti zanesljive podatke in ob nasprotujočih si nasvetih strokovnjakov sprejeti ustrezne odločitve. Kljub temu je treba priznati, da je prišlo do velikih napak v presojanju in vodenju. Vse to je očitno spodkopalo vašo verodostojnost in učinkovitost. Cenim trud, s katerimi ste zdravili napake preteklosti, in prizadevanja za to, da se ne bi ponovile. Poleg doslednega izpolnjevanja predpisov cerkvenega prava, ko gre za zlorabe otrok, sodelujte s civilnimi oblastmi v mejah njihovih pristojnosti. Seveda morajo tako ravnati tudi redovni predstojniki. Tudi oni so sodelovali na nedavnih srečanjih v Rimu, kjer smo iskali odločno in ustrezno rešitev za ta vprašanja. Nujno je, da Cerkev na Irskem neprestano prenavlja in posodablja predpise za varstvo otrok ter jih skrbno in celovito izvaja v skladu s cerkvenim pravom.

Le odločno, pošteno in transparentno delo bo lahko spet vzpostavilo spoštovanje in naklonjenost Ircev do Cerkve, kateri smo posvetili svoje življenje. To mora izvirati predvsem iz zgleda vas samih, iz notranjega očiščenja in duhovne preнове. Irci upravičeno pričakujejo, da boste božji ljudje, da boste sveti, da boste živeli preprosto, da boste vsak dan znova iskali osebno spreobrnjenje. Zanje ste po besedah sv. Avguština škofje; in vendar ste z njimi poklicani, da sledite Kristusu (prim. *Govor* 340,1). Spodbujam vas torej, da poživate svoj čut odgovornosti pred Bogom, rastete v solidarnosti s svojim ljudstvom in okrepite svojo pastoralno skrb za vse člane vaše črede. Zlasti bodite občutljivi do duhovnega in nramnega življenja slehernega izmed vaših duhovnikov. Bodite jim zgled z lastnim življenjem, spremljajte jih, prisluhnite njihovim skrbem,

opogumljajte jih v tem težkem času, podžigajte ogenj njihove ljubezni do Kristusa in v nemajte jih za službo bratom in sestram.

K sodelovanju v življenju Cerkve je treba opogumljati tudi laike. Išcite načinov, kako bi jih tako vzgojili, da bodo razločno in prepričljivo uveljavljali evangelij v sodobni družbi (prim 1 Pt 3,15) in bodo še polneje sodelovali z življenjem in poslanstvom Cerkve. To vam bo po drugi strani pomagalo, da boste spet postali verodostojni voditelji in pričevalci Kristusove odrešilne resnice.

12. Vsem irskim vernikom

Izkušnja, ki si jo mladostnik pridobi o Cerkvi, bi morala v osebnem in poživljajočem srečanju z Jezusom Kristusom vedno roditi sadove v občestvu, ki ljubi in hrani. To okolje mora mlade stalno spodbujati k rasti do polne človeške in duhovne postave, jih navdihovati z visokimi vzori svetosti, ljubezni in resnice ter jih privlačiti z bogastvom verskega in kulturnega izročila. V naši vedno bolj sekularizirani družbi, v kateri je tudi nam kristjanom pogosto težko govoriti o presežnosti našega bivanja, moramo odkriti nova pota, da bi mladim posredovali lepoto in bogastvo prijateljstva z Jezusom Kristusom v občestvu njegove Cerkve. Za soočanje s sedanjo krizo so bistvenega pomena ukrepi, s katerimi se boste ustrezno lotili zdravljenja posameznih hudodelstev, vendar sami od sebe niso dovolj: potrebujemo novo vizijo, s katero bi navdihnili sedanji in prihodnji rod, da si oblikuje zaklad naše skupne vere. Če boste hodili po nakazani evangeljski poti, spoštovali zapovedi in svoje življenje oblikovali tako, da bo vedno bližje Jezusu Kristusu, boste doživeli globoko prenavo, ki jo danes tako nujno potrebujete. Vse vabim, da vztrajate na tej poti.

13. Dragi bratje in sestre v Kristusu! Te besede spodbude in podpore sem vam želel nameniti globoko zaskrbljen za vas vse, ki ste se znašli v tem bridkem času, ko se je tako očitno razodela krhkost človeške narave. Upam, da jih boste sprejeli kot znamenje moje duhovne bližine in mojega zaupanja v vaše sposobnosti, da odgovorite na izzive sedanjega časa ter se prenovite ob navdihu in moči žlahtnega irskega izročila v zvestobi evangeliju, vztrajanju v veri in v odločnosti pri doseganju svetosti. Z vsemi vami vztrajno molim, da bi se rane, ki so globoko prizadele številne posameznike in družine, po božji milosti zacelile in da bi Cerkev na Irskem spet doživela obdobje duhovnega preroda in prenove.

14. Predlagam vam nekaj stvarnih pobud za spopad z razmerami

Ob koncu svojega srečanja z irskimi škofi sem predlagal, da bi bil letošnji *štiridesetdnevni post* primeren čas molitve za izlitje božjega usmiljenja, darov svetosti in moči Svetega Duha na Cerkev v vaši deželi. Zdaj vabim vse vas, da v ta namen raztegnete spokornost postnih petkov na vse leto, tja do velike noči 2011. Prosim vas, da svoj post, molitev, branje Svetega pisma in svoja dela usmiljenja darujete za milosti ozdravljenja in prenove Cerkve na Irskem. Spodbujam vas, da spet odkrijete zakrament sprave in se pogosteje zatekate k prenovitveni moči njegove milosti.

Posebno pozornost namenjajte evharističnemu češčenju in v vsaki škofiji določite v ta namen posebne cerkve ali kapele. Prosim, da župnije, semenišča, redovne hiše in samostani tako pripravljajo ure evharističnega češčenja, da se jih bodo lahko udeležili vsi. Z vneto molitvijo pred resnično navzočim Gospodom boste lahko dosegli zadošče-

nje za grehe zlorab, ki so povzročili toliko škode, in hkrati prosili za milost, da bi se vsem škofom, duhovnikom, redovnikom in vernikom obnovile moči in poglobil čut poslanstva.

Zaupam, da bo ta načrt v polnosti resnice samega Boga privedel do prenove Cerkve na Irskem, kajti resnica nas osvobaja (prim. Jn 8,32).

Poleg tega želim, potem ko sem se posvetoval in za to molil, napovedati apostolski obisk v nekaterih irskih škofijah, pa tudi semeniščih in redovnih skupnostih. Obisk želi biti v pomoč krajevni Cerkvi na njeni poti prenove in bo določen v sodelovanju s pristojnimi uradi rimske kurije ter irsko škofovsko konferenco. Podrobnosti bomo pravočasno sporočili.

Poleg tega predlagam, da se pripravi vsenarodni misijon za vse škofe, duhovnike in redovnike. Upam, da boste s pomočjo usposobljenih pridigarjev in voditeljev duhovnih vaj z Irskega in od drugod ter po skrbnem prebiranju koncilskih dokumentov, bogoslužnih obredov ob posvečenju in zaobljubah ter iz najnovejšega učenja papežev bolje cenili svoj duhovni poklic, spet odkrili korenine svoje vere v Jezusa Kristusa in bogato zajeli iz studencev žive vode, ki vam jo ponuja po svoji Cerkvi.

V letu, posvečenem duhovnikom, vam na prav poseben način dajem za zgled podobo sv. Janeza Marije Vianneya, ki je tako bogato dojemal skrivnost duhovništva. »Duhovnik,« piše, »ima ključ do nebeških zakladov: on odpira vrata, deli dobrega Boga, upravlja z njegovimi dobrinami.« Arški župnik je dobro razumel, kako zelo blagoslovljena je skupnost, ki ji služi dober in svet duhovnik: »Dober pastir, pastir po božjem srcu, je največji zaklad, ki ga dobri Bog lahko da župniji, in je eden izmed najdragocenejših darov božjega usmiljenja.« Naj

priprošnja sv. Janeza Marije Vianneya spet poživi duhovništvo na Irskem in naj vsa irska Cerkev spet raste v spoštovanju velikega daru duhovniške skrivnosti.

Ob tej priložnosti se vnaprej zahvaljujem vsem, ki bodo sodelovali pri pripravah na apostolski obisk in misijon, kakor tudi številnim, ki se po vsej Irski že trudijo za varstvo otrok v cerkvenem okolju. Odkar si prizadevamo za polno razumevanje teže in razsežnosti zapletenega vprašanja spolnih zlorab otrok v katoliških ustanovah, je Cerkev marsikje po svetu že opravila veliko dela, da bi se s tem soočila in pomagala. Medtem ko se moramo na vso moč truditi, da bi izboljšali in posodobili že veljavne postopke, me opogumlja dejstvo, da so varstvo, ki so ga vzpostavile prav krajevne Cerkve, v nekaterih predelih sveta vzeli za zgled, ki naj mu sledijo druge ustanove.

To pismo želim skleniti s posebno *Molitvijo za Cerkev na Irskem*, ki vam jo pošiljam kot skrben oče svojim otrokom in kot ljubeč kristjan, ki je kakor vi zgrožen in ranjen zaradi tega, kar se je zgodilo v naši ljubljeni Cerkvi. Ko boste to molitev molili v svojih družinah, župnijah in občestvih, naj vas blažena Devica Marija varuje in vodi na poti k tesnejši povezanosti z svojim Sinom, križanim in obujenim. Z veliko naklonjenostjo in neomajnim zaupanjem v božje obljube iz srca podeljujem vsem svoj apostolski blagoslov kot poročstvo moči in miru v Gospodu.

V Vatikanu, 19. marca 2010, na praznik sv. Jožefa

Benediktus PP XVI

Molitev za Cerkev na Irskem

*Bog naših očetov,
okrepi nam vero,
ki je naše življenje in odrešenje,
upanje, ki obljublja odpuščanje
in notranjo prenavo,
ljubezen, ki očiščuje in odpira naša srca;
ljubezen do tebe in po tebi do vseh bratov in
sester.*

*Gospod Jezus Kristus,
naj Cerkev na Irskem obnovi svojo tisočletno
vnemo
pri vzgoji mladih na poti resnice,
dobrote, svetosti in velikodušnega služenja.*

*Sveti Duh, tolažnik, zagovornik in voditelj,
prebudi v Cerkvi na Irskem novo pomlad
svetosti in apostolske gorečnosti.*

*Naj naša žalost in naše solze,
naše iskreno prizadevanje
za odpravo preteklih napak
in naš trdni sklep za poboljšanje
obrodijo bogate sadove milosti,
poglobijo vero
v naših družinah, župnijah, šolah in društvih,
prinesejo duhovni napredek irski družbi
ter rast ljubezni, pravičnosti, veselja in miru
vsej človeški družini.*

*Sveta Trojica,
polni zaupanja v ljubeče varstvo Marije,
irske Kraljice in naše Matere,
svetega Patrika, svete Brigite in vseh svetnikov
ti izročamo sebe, svoje otroke
in potrebe irske Cerkve.
Amen.*

ZLOČIN IN KAZEN, SPREOBRNENJE IN ODPUŠČANJE

Spremna beseda

Dogajanja v zadnjem času kar sama kličejo v spomin naslov knjige F. M. Dostojevskega »Zločin in kazen«. Če se v prvem trenutku komu zdijo te besede prehude, mora po resnem premisleku reči, da so še vedno nezadostne za opredelitev dogajanj in dejanj, ki jih obravnava pastoralno pismo Benedikta XVI.

Na praznik sv. Jožefa, Kristusovega rednika in moža Device Marije, 19. marca 2010, je namreč papež Benedikt XVI. naslovil na katoličane na Irskem posebno pastoralno pismo, ki so ga brali v vseh katoliških cerkvah in skupnostih v nedeljo, 21. marca 2010. Povod za pismo je znan: spolne zlorabe otrok in varovancev v katoliških cerkvenih ustanovah (šolah, zavodih, bolnišnicah), ki so jih zagrešili duhovniki, redovniki in uslužbenci. O zadevi se je govorilo že pred časom (2006), njene dimenzije in resnost pa je odkrilo Murphyjevo poročilo (Report Murphy, 2009). Zato je papež Benedikt XVI. v začetku letošnjega leta poklical irske katoliške škofo v Rim ter z njimi obravnaval vprašanja, ki resno pretresajo ne samo katoliško Cerkev na Irskem, ampak tudi druge dežele (Združene države Amerike, Nemčijo, Avstrijo).

Seveda je treba na pojav in dejstvo spolne zlorabe otrok (pedofilije) gledati v širšem kontekstu, kot je Irska ali kakšna druga katoliška

skupnost na svetu. S tem vprašanjem se je soočal že papež Janez Pavel II., Benedikt XVI. pa je sedaj v posebnem pastirskem pismu, namenjenem katoličanom na Irskem, spregovoril tudi katoliškim skupnostim drugod po svetu, posredno pa vsej svetovni javnosti. Primerno je, da se z njegovo vsebino v celoti seznanimo tudi slovenski katoličani in širša javnost.

Pismo izraža globoko prizadetost Benedikta XVI. ob pojavu pedofilije cerkvenih oseb in v cerkvenih ustanovah, ki pa je neprimerljiva s prizadetostjo nedolžnih žrtev neodgovornega ravnanja nekaterih. To so najprej otroci in njihovi starši, ki trpijo zaradi posledic sprevržene- ga ravnanja. Izdano je bilo njihovo zaupanje, tudi zaupanje staršev, oskrunjeno njihovo dostojanstvo. Še več: niso jih poslušali in niso jim verjeli, ko so želeli povedati svojo bridko izkušnjo. Morda jih je to oddaljilo od Cerkve, ki se zaveda svoje krivde, prosi za odpuščanje in stopa na pot ponižanja in pokore v zaupanju, da je edino Kristusova milost zmožna prebuditi odpuščanje in spravo.

Storilci teh dejanj so dolžni svoja dejanja priznati, sprejeti ustrezno kazen in stopiti na pot spreobrnjenja. Za svoja dejanja odgovarjajo ne samo pred Bogom, katerega predstavljajo po duhovniškem posvečenju in nalogah, ampak tudi pred človeškim sodiščem. S svojimi dejanji so vrgli madež na svoje sobrate in sodelavce, na vso Cerkev. Pravičnost zahteva, da se žrtvam opravičijo, da v zaupanju v božje usmiljenje in človeško pomoč sprejmejo kazen in ter se spreobrnejo.

Beseda je namenjena mladini, ki poleg krize družbenih vrednot doživlja tudi krizo znotraj krščanske skupnosti in njenih ustanov, ki bi jim morale biti v oporo pri duhovni rasti v zrele

človeške in krščanske osebnosti. Z njimi zaradi grešnosti svojih udov trpi tudi celotna Cerkev.

Škofje kot voditelji krajevnih Cerkva se morajo zavedati, da so odgovorni tudi zaradi neustreznega ravnanja, ko niso pravočasno ali pravilno ukrepali ob pojavu takih primerov, kar jim je nalagalo že cerkveno pravo (prim. Zakonik cerkvenega prava, 1983). To zahtevajo tudi novejši dokumenti in smernice, ki sta jih izdala Janez Pavel II. in Benedikt XVI. (*Sacramentum sanctitatis tutela*, v: AAS 93: 737–739), prav tako smernice raznih škofovskih konferenc (Slovenska škofovska konferenca je izdala *Smernice za ravnanje v primeru spolnega zlorabljanja mladoletnih oseb*, 2006).

Vsi si morajo prizadevati za poglobljeno versko in spokorno življenje, evharistično češčenje in zadoščevanje. Odslej je treba bolj skrbno spremljati primernost in zrelost kandidatov za duhovništvo in življenje duhovnikov. Škofje, duhovniki in redovniki bodo deležni posebnega pastoralnega obiska (vizitacije) in misijona, cerkvene ustanove pa nadzora. Zavedati se morajo, da so rane globoke in so prizadele vso Cerkev, zlasti Cerkev na Otoku, ki je v preteklih stoletjih kazala bogato versko življenje in misijonarsko zavest.

Vera v moč Kristusove milosti, ki ozdravlja in celi rane, naj bo vsem – žrtvam, storilcem hudih dejanj in vernikom Cerkve na Irskem – opora v njihovih prizadevanjih za »novo pomlad svetosti in apostolske gorečnosti«, kakor v svoji molitvi navaja Benedikt XVI.

Rafko Valenčič
urednik

KAZALO

Papež Benedikt XVI., PASTIRSKO PISMO IRSKIM KATOLIČANOM

<i>Žrtvam zlorab in njihovim družinam</i>	10
<i>Duhovnikom in redovnikom, ki so zlorabljali otroke</i>	11
<i>Staršem</i>	11
<i>Irskim otrokom in mladostnikom</i>	12
<i>Irskim duhovnikom in redovnikom</i>	13
<i>Sobratom v škofovstvu</i>	13
<i>Vsem irskim vernikom</i>	15
<i>Nekaj stvarnih pobud za spopad z razmerami</i>	16
 <i>Molitev za Cerkev na Irskem</i>	19
 Rafko Valenčič, <i>Zločin in kazen (Spremna beseda)</i>	20
 Kazalo	23

CERKVENI DOKUMENTI – NOVA SERIJA

1. Kongregacija za verski nauk,
Doktrinalno navodilo (politika) (2003)
 2. Kongregacija za verski nauk,
Premislek (o istospolnih zvezah) (2003)
 3. Janez Pavel VI.,
Poslanica za svetovni dan miru 2004, Vedno aktualna naloga: vzgajati za mir (2003)
 4. Janez Pavel II.,
Pismu duhovnikom za veliki četrtek 2004 (2004)
 5. Janez Pavel II.,
Apostolsko pismo Ostani z nami, Gospod (2004)
 6. Janez Pavel II.,
Poslanica za svetovni dan miru 2005 (2004)
 7. Janez Pavel II.,
Pismo duhovnikom za veliki četrtek 2005 (2005)
 8. Janez Pavel II.,
Apostolsko pismo Hiter razvoj (2005)
 9. Benedikt XVI.,
Poslanica za svetovni dan miru 2006 (2005)
 10. Kongregacija za katoliško vzgojo,
Navodilo o merilih za presojanje duhovnega poklica (2006)
 11. Benedikt XVI.,
Poslanica za svetovni dan miru 2007 (2006)
 12. Benedikt XVI.,
Poslanica za svetovni dan miru 2008 (2007)
 13. Benedikt XVI.,
Poslanica za svetovni dan miru 2009 (2008)
 14. Benedikt XVI.,
Poslanica za svetovni dan miru 2010 (2009)
 15. Benedikt XVI.,
Pastirsko pismo irskim katoličanom (2010)
-